

Belucistan, Orta Asya'nın Kürdistan'ı mı?

*Hakan BOZ**

Belucistan, Afganistan, Pakistan ve İran arasında bölünmüş bir bölgedir. Topraklarının büyük bir kısmı Pakistan içerisindedir. Pakistan'ın en büyük eyaleti olan ve batı sınırını oluşturan bölge, yaklaşık olarak 12 milyon nüfusa sahiptir. Belucistan, Pakistan topraklarının %42'sini oluşturur. İran'da ise Beluciler, Sistan-Belucistan Eyaletinde yaşamaktadır ve bu eyalet 181.600 km² büyüklüğündedir. Merkezi Zahedan olan bu eyaletin nüfusu yaklaşık 2.5 – 3 milyon olup, Sünnilerden oluşmaktadır¹

Jestratejik açıdan önemli bir konuma sahip olan Belucistan'ın, Hint Okyanusu'na kıyısı olması ve Hürmüz Boğazı'na yakınlığı nedeniyle hem İran, hem de Pakistan açısından vazgeçilmez bir öneme sahiptir. Özellikle Pakistan tarafı, ülkenin en geniş kısmını oluşturmasına rağmen oldukça geri kalmıştır ve insanlar yönetime karşı oldukça tepkilidir. Tabii ki, bu ekonomik sıkıntılar etnik farklılık ile birleşince ayrılıkçı talepleri ve hareketlenmeleri canlandırmaktadır. İran Belucistan'ı ise, İran Yönetimi'nin akıllı hamleleri ile şimdiye kadar ciddi ayrılıkçı talepler ileri sürememiştir. Bu konuda iki devlet arasındaki tecrübe ve güç farkının önemi açığa çıkmaktadır.²

Bölge, ayrı bir “Bağımsız Belucistan” devleti olarak, Soğuk Savaş'ın hâkim olduğu “İki Kutuplu Dünya” düzeninde de “Bağımsız Belucistan” konusu gündeme getirilmiş ve SSCB'nin Belucistan üzerinden “Sıcak Denizler”e ulaşabileceği konuşulmuştur. Dış etken olarak en önemli faktör Hindistan'dır. Pakistan, Hindistan ve Afganistan istihbarat servislerinin Beluç isyancıları desteklemekte olduğunu düşünmektedir.³ Pakistan Hükümeti taraftarı bazı Beluç kaynaklar, Hindistan'ın Belucistan'da patlayan her bomba yaklaşık 12 bin ABD Doları verdiklerini iddia etmektedir.

Belucistan'ın bağımsızlık istekleri son yıllarda ABD ve İngiltere ikilisincede perde arkasından desteklenmektedir. Pakistan ise buna karşılık Afganistan'da Taliban'a el altından destek vermektedir. Aslında, Pervez Müşerref'in bu desteğinin temelinde, Hindistan-Pakistan arasındaki sınır sorunu yatmaktadır. İddialara göre, “*Müşerref, 11 Eylül'den sonra ABD'nin, El Kaid'eyle mücadelesinde destek vereceğini taahhüt etmesine rağmen Hindistan'ın Afganistan'da artan etkinliği ve Belucistan eyaleti üzerinde hak iddia etmesi*

* 21. Yüzyıl Türkiye Enstitüsü Güney Kafkasya ve İran Masası, Araştırmacı, bozhakanboz@hotmail.com

1 Mehmet Alaca, Beluçların Tarihi, (09.11.2011) (http://www.stratejigundem.net/index.php?option=com_content&view=article&id=27:belucularin-tarih&catid=1:culturel&Itemid=3)

2 Göktürk Tüysüzoğlu, Belucistan Sorunu, Stratejik Boyut, (05.04.2009) (<http://www.stratejikboyut.com/haber/belucistan-sorunu—28562.html>)

3 Maleeha Lodhi, Pakistan; Beyond The 'Crisis State', Hurst, London, 2011, s. 316

Belucistan, Orta Asya'nın Kürdistan'ı mı?

sebebiyle Taliban'ı, Pakistan Ordusu'nun bazı emekli subay ve sınır güçlerinin oluşturduğu gizli bir ağ ile el altından desteklemiştir. Pakistan'ın en önemli casus örgütü ISI ajanları, Belucistan'da Taliban için bir komuta ve kontrol yapılanması oluşturmuştur.⁴ Anlaşılabacağı üzere Belucistan, bir tarafta Hindistan ve Çin, diğer tarafta Afganistan'daki varlığıyla ABD'yi içine alan "Büyük Oyun"un ana odağıdır.

Pakistan'ın Belucistan Sınavı

Belucistan'ın Pakistan yönetimine karşı ayaklanması, 1947'deki bağımsızlık talebiyle başlamıştır. Pakistan'ın, bölgeye ordu birliklerini göndermesi, Beluç bağımsızlık hareketi lideri Ahmet Yar Han'ı Pakistan'la birleşme anlaşması imzalamak zorunda bırakmıştır. 1948'de imzalanan anlaşmayla özerkliği kaldırılan bölge, doğrudan merkezi yönetime bağlanmıştır. Bu anlaşma daha sonra ortaya çıkacak sorunların temeli olmuştur.⁵ Beluçlar ile Pakistan yönetimi arasında 1955 ve 1968'de ve 1973–77 yılları arasında çatışmalar yaşanmıştır.⁶ 1973 anayasası da herkesin üzerinde uzlaştığı ve bölgelere özerklik veren bir uzlaşma metni olmuştur. Bu anayasada, federal birimler arasında karşılıklı yükümlülükler belirlenmiştir. Fakat Pakistan hükümetinin bunu ihlal etmesi üzerine 1970 ve 2000'de Belucistan'da isyanlar patlak vermiştir.⁷

Pakistan'ın 2004'den itibaren yaşadığı beşinci büyük Belucistan ayaklanmasına

4 Maleehaa Lodhi, a.g.e., Hurst, London, 2011, s. 16-18

5 Afganistan ve Pakistan'da Yaşanan Gelişmeler ve Uluslararası Güvenliğe Etkileri, Hazırlayanlar: Armağan Kuloğlu; Sercan Doğan, ORSAM, Rapor No: 31, Mart 2011, s. 103

6 Cavid Veliev, Pakistan'da Uyanan Sorun: Belucistan, Cumhuriyet Strateji, 11 Nisan 2005, Yıl:1, Sayı: 41, s.21

7 Maleehaa Lodhi, a.g.e.

Müşerref yönetiminin müdahalesi sert olmuştur. 2006'da Bugti aşiretinin lideri ve Beluç milliyetçi hareketinin önde gelen isimlerinden Nevab Akbar Bugti'nin bir askeri operasyonda öldürülmesi Müşerref yönetimi ve Belucistan arasındaki çatışma zemininin daha da büyümesine yol açmıştır.⁸ Eylül 2008'deki başkanlık seçimlerinde Asıf Ali Zerdari'nin Cumhurbaşkanı seçilmesi Belucistan'daki çatışmanın hızını düşürmüştür. Hükümet 2009 sonunda Belucistan'daki hoşnutsuzlukları gündeme alan ve çözüm arayan bir Belucistan Paketi açıklamıştır.⁹

Mevcut başkaldırı hareketinin temel tetikleyici ve yönlendiricisi, Belucistan'ın sapa ve dağlık alanlarında yerleşmiş, bölgenin zengin doğal kaynaklarından paylarına düşeni alamadığına inanan Beluç milliyetçileridir.¹⁰ Bugün, en az 5 farklı isyancı grubun

Jeostratejik açıdan önemli bir konuma sahip olan Belucistan'ın, Hint Okyanusu'na kıyası olması ve Hürmüz Boğazı'na yakınlığı nedeniyle hem İran, hem de Pakistan açısından vazgeçilmez bir öneme sahiptir.

Belucistan'da faaliyet gösterdiği bilinmektedir: BCO, BHÖC, HSDC, BÖO ve BÖC'. Son iki örgüt, en geniş kapasiteye sahip olanlardır.¹¹

ABD ve bazı bölge ülkeleri Pakistan'ı rahatsız edecek derecede Belucistan ile ilgilenmekte; bu da bölgenin daha fazla istikrarsızlaşmasına neden olmaktadır.¹² ABD'nin bu ilgisinin nedeni olarak Belucistan'daki Taliban militanlarının varlığı gösterilmektedir. Çünkü "Afganistan ve Pakistan, Taliban için iki önemli üs durumundadır. Taliban, özellikle Belucistan'ı, insan ve uyuşturucu kaçakçılığında lojistik bir üs olarak kullanmakta ve para akışını güvenli bir şekilde bu bölgeden sağlamaktadır."¹³

Diğer taraftan ABD, İran'da Cundallah'ı güçlendirirken, İngiltere'nin de Belucistan Kurtuluş Ordusu'nu (BKO) silahlandırdığı iddia edilmektedir. İngiltere'nin dış politika oluşturma sürecine büyük etkisi olan ve 1998'de Tony Blair tarafından kurulan Foreign Policy Centre, 2006'da iki önemli toplantı gerçekleştirmiştir. Bu toplantılara Beluci ayrılıkçıların temsilcileri davet edilmiştir. Hem 27 Haziran 2006'daki "Yol Ayrımındaki Belucistan", hem de 4 Aralık 2006'daki "Belucistan Neden Önemli?" başlıklı toplantıların davet metninde Belucistan için "Orta Asya'nın Kürdistan'ı" ifadesi yer almaktadır.¹⁴

İran Belucistan'ı ve Cundullah

İran Belucistan'ında sorun, farklı tezahür etmektedir: Sistan-Belucistan bölgesindeki halkın temel sorunu Sünni olmaları ve İran'daki diğer gruplar içinde azınlıkta kalmalarıdır. Sistan-Belucistan bölgesinde Sünni Beluçlar, Şiiilere nazaran yeterli haklara sahip

8 Maleehaa Lodhi, a.g.e.

9 Afganistan ve Pakistan'da Yaşanan ..., a.g.e., s. 102

10 Muhammed Tahir, a.g.m., s. 75

11 Muhammed Tahir, a.g.m., s. 77

12 Mehmet Alaca, Şeytan Üçgeninde "Belucistan", 09.02.2011, (<http://www.ekopolitik.org/public/news.aspx?id=5322&pid=4554>)

13 Maleehaa Lodhi, a.g.e, London, 2011, s. 307

14 Deniz Yalçın, "Özgür Belucistan" ABD-Çin Çatışmasında Ön Cephe mi?, Aydınlık, 25.03.2007

Belucistan, Orta Asya'nın Kürdistan'ı mı?

olmadıklarını, baskıya maruz kaldıklarını dile getirmekte ve ayrılıkçı hareketleri desteklemektedirler.¹⁵

Kendilerini zaman zaman İran Halk Direniş Örgütü olarak da adlandıran Cundullah ise 2003'de kurulmuştur.¹⁶ Merkez olarak da İran'ın güneyindeki Belucistan'ın Pakistan'da yer alan kısmını belirlemiştir. Örgüt eylemlerini bu noktadan yönlendirirken, örgütün öne sürdüğü temel argüman, İran'da Sünnilerin asimile edildiğidir.¹⁷ Bölgeyi bir süredir hareketli tutan Cundullah, İran'a yönelik ciddi eylemler yapmıştır. Örgüt kurulduğundan beri yaptığı birçok eylemiyle ve özellikle de 2005'te Cumhurbaşkanı Ahmedinejad'ın konvoyuna saldırmasıyla, varlığını dünyaya ilan etmiştir. Cundullah, temel hedefinin İran'daki Sünnilerin gasp edilen haklarını savunmak olduğunu savunmakta fakat İran yönetimi, Cundullah'ın ABD-İngiliz ve Suudi İstihbarat çalışmalarıyla "İslami rejimin mezhepsel ve etnik olarak istikrarsızlaştırılmasını hedeflediğini iddia etmektedir."¹⁸ Tahran, Cundullah'ın El-Kaide ile müttefik olduğunu iddia ederek, El-Kaide'yi terör örgütü olarak gören Batı'nın Cundullah'a da aynı tavrı sergilemesini istemektedir.¹⁹

Pakistan'ın casus örgütü ISI, Belucistan'da Taliban için bir komuta ve kontrol yapılanması oluşturmuştur.

İran, İngiltere ve ABD'nin, Şii nüfusun fazla olduğu ülkenin güneydoğusunda istikrarsızlık yaratmak amacıyla Cundullah'ı desteklediğini iddia etmektedir. Sunday Telegraph gazetesine göre, CIA, İran'ın Şii yönetimini zayıflatmak ve kaos yaratmak amacıyla, ülkenin sınır bölgelerindeki Sünni kesimi ayaklandırma stratejisi geliştirdiğini açıklamıştır.²⁰ Nitekim 15 Şubat 2007'de İran'ın Sistan-Belucistan eyaletinin başkenti Zahedan'da 11 Devrim Muhafızı'nın ölümüne neden olan saldırıyı, ABD'nin El Kaide aracılığıyla İran'a karşı silahlandığı Cundullah örgütü üstlenmişti.²¹ Cundullah'ın sözcüsü Abdul Hameed Reeki de İngiliz gazetesi Daily Telegraph ile gerçekleştirdiği söyleşide, uydu telefonu aracılığıyla konuşurken ABD tarafından yerinin saptanmasından korkup korkmadığının sorulması üzerine Reeki; "Biz Amerika'ya karşı savaşmıyoruz" yanıtını vermektedir.²²

15 Mehmet Alaca, Şeytan Üçgeninde "Belucistan", 09.02.2011, (<http://www.ekopolitik.org/public/news.aspx?id=5322&pid=4554>)

16 Raja Karthikeya, Jundullah a wedge between Iran, Pakistan, (http://www.atimes.com/atimes/South_Asia/KH07Df04.html), 7 Ağustos 2009, Aktaran; Eren Okur, Cundullah ve Belucistan'ın Önemi, Bilgesam, 23.07.2010, (http://www.bilgesam.org/tr/index.php?option=com_content&view=article&id=746:cundullah-ve-belucistann-oenemi&catid=77:ortadogu-analizler&Itemid=150)

17 Sinem Demirkıran, İran'ın Cundullah Operasyonu, Turquie Diplomatique, Nisan 2010, s. 16, Akt. Eren Okur, Cundullah ve Belucistan'ın Önemi, Bilgesam, 23.07.2010

18 Chris Zambelis, Balochis intensify rebellion in Iran, Asia Times, Feb 20, 2009, (http://www.atimes.com/atimes/Middle_East/KB20Ak02.html)

19 Raja Karthikeya, Jundullah a wedge between Iran, Pakistan, Asia Times, Aug 7, 2009, (http://www.atimes.com/atimes/South_Asia/KH07Df04.html)

20 "US Funds Terror Groups to Sow Chaos in Iran", The Sunday Telegraph, 25 Şubat 2007, (www.telegraph.co.uk/news/main.jhtml?xml=/news/2007/02/25/wiran25.xml), Aktaran; Deniz Yalçın, a.g.m.

21 "2007 Zahedan Bombings", (http://en.wikipedia.org/wiki/2007_Zahedan_bombings), Aktaran; Deniz Yalçın, a.g.m.

22 Massoud Ansari, "We will Cut Them Until Iran Asks For Mercy", The Daily Telegraph, 17 Ocak 2006, (www.telegraph.co.uk/.../news/2006/01/15/wiran15.xml&csSheet=/news/2006/01/15/ixnewstop.html), Aktaran; Deniz Yalçın, a.g.m.

CIA yetkilileri, diplomatik yollardan çözüme ulaşamayacağı endişesiyle İran'ın sınır bölgelerindeki birçok etnik grubu desteklemenin gerekliliğini fark etmiştir. The Sunday Telegraph'a açıklamada bulunan üst düzey bir CIA yetkilisi, İran içindeki ayrılıkçı gruplara CIA bütçesinden destek sağlandığı ve artık bunun büyük bir sır olmadığını söylemiştir. ABD'li eski anti-terör uzmanı Fred Burton'da bu iddianın arkasında durarak, İran içerisindeki son saldırıların ABD destekli ve eğitilmiş etnik azınlıklar tarafından İran rejimini istikrarsızlaştırmak için yapıldığını ifade etmiştir.²³

ABD ve İngiltere'nin Cundullah'a olan yakın ilgisine rağmen, İran'ın, Cundullah'ın lideri Abdulmalik Rigi'yi 23 Şubat 2010'da yakalayıp 20 Haziran 2010'da idam etmesi Irak ve Afganistan'dan sonra İran'da da etkili olmaya çalışan ABD ve Avrupa ülkelerine İran zincirinin kırılmasının o kadar da kolay olmayacağını gösterdi.²⁴

Belucistan'ın bağımsızlık istekleri ABD ve İngiltere ikilisiince perde arkasından desteklenmektedir.

Enerji Savaşında Belucistan Denklemi

Pakistan yeni bir "Büyük Oyun"un merkezindedir ve Umman Denizi'ne paralel kıyı şeridiyle İran, Hindistan, Afganistan ve Çin'e komşudur.²⁵ Belucistan ise "Büyük Oyun"un en önemli parçasıdır. Belucistan'ın asıl önemi, enerji nakil hatları üzerinde yer almasından kaynaklanmaktadır. Pakistan ve Çin yönetimi, 2002'de yapılan anlaşma gereği Pakistan'ın Belucistan bölgesindeki Gwadar şehrinde derin su limanı ve donanma sığınağı inşa etmiştir.²⁶ Umman Denizi kıyısına paralel uzanan ve Çin'in 200 milyon Dolar'la inşaatını finanse ettiği Gwadar Limanı, Pervez Müşerref tarafından 20 Mart 2007'de açılmıştır. Çin, Gwadar Limanı'nı Çin'e bağlayacak boru hatları, yollar ve demir yolları için de milyarlarca dolarlık kaynak ayırmıştır.

Gwadar Limanı, petrolü Körfez'den alıp karayoluyla Pakistan'dan Çin'e getirecek bir "enerji koridoru" yaratmaktadır. Liman, Çin'in petrol ihtiyacının yüzde 60'ının karşılandığı en önemli liman olma özelliğini taşımaktadır. Öte yandan Gwadar Limanı,²⁷ Çin'in "Doğu Türkistan" özerk bölgesini, Fars Körfezi çıkışına bağlayan en yakın noktadır. Denize çıkışı olmayan Çin'in geri kalmış bölgelerinin ve diğer Orta Asya devletlerinin ticari kanallarını geliştirmeleri ve ham petrol alımı gerçekleştirmeleri açısından sağladığı imkânlarla bir devrim niteliği taşımaktadır.²⁸ Pakistan Hükümeti de Gwadar Bölgesi'ndeki bu limanı "hassas savunma bölgesi" olarak nitelendirmektedir.²⁹ Nitekim

23 By William Lowther in Washington DC and Colin Freeman, US funds terror groups to sow chaos in Iran, The Telegraph, 25 Feb 2007, (<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/1543798/US-funds-terror-groups-to-sow-chaos-in-Iran.html>)

24 Mehmet Alaca, Şeytan Üçgeninde "Belucistan", 09.02.2011

25 Andrew Gavin Marshall, Punishing Pakistan and Challenging China, Pakistan in Pieces, Part 2, (<http://www.globalresearch.ca/index.php?context=va&aid=25440>)

26 Tarique Niazi, "Gwadar: China's Naval Outpost on the Indian Ocean", Jamestown Foundation China Brief, 28 Şubat 2005, (<http://www.asianresearch.org/articles/2528.html>), Aktaran; Deniz Yalçın, "Özgür Belucistan" ABD-Çin Çatışmasında Ön Cephe mi?, Aydınlık, 25.03.2007

27 "Pakistan Launches Strategic Port", BBC News, 20 Mart 2007, news.bbc.co.uk/2/hi/south_asia/6469725.stm, Aktaran; Deniz Yalçın, "Özgür Belucistan" ABD-Çin Çatışmasında Ön Cephe mi?, Aydınlık, 25.03.2007

28 Sudha Ramachandran, "China's Pearl in Pakistan's Waters", Asia Times, 4 Mart 2005, (http://www.atimes.com/atimes/South_Asia/GC04DF06.html), Aktaran; Deniz Yalçın, "Özgür Belucistan" ABD-Çin Çatışmasında Ön Cephe mi?, Aydınlık, 25.03.2007

29 Tarique Niazi, Gwadar: China's naval outpost on the Indian Ocean, Jamestown Foundation, China Brief, Vol.5, Issue 4, 2010

Belucistan, Orta Asya'nın Kürdistan'ı mı?

Belucistan, dünya petrol ihtiyacının yüzde 40'ünün karşılandığı Hürmüz Boğazı üzerinde denetim ve kontrol görevi görmektedir.³⁰ Bu da küresel aktörlerin dikkatlerini Belucistan'a çekmektedir.

Çin-Pakistan ortaklığıyla inşa edilen Gwadar Limanı'nın ekonomik boyutlarının yanı sıra askeri boyutları da gözden kaçırılmamalıdır. Nitekim Çin, Basra Körfezi'nde artan ABD askeri gücünden rahatsızlık duymaktadır. Bu bakımdan Gwadar, Çin'in geliştirdiği "İnci Şeridi" stratejisinin de en önemli ayağını oluşturmaktadır.³¹ Bu strateji Gwadar'dan Güney Çin Denizi'ne uzanan stratejik limanlar inşa ederek ABD'nin enerji koridoru egemenliğine alternatif bir rota geliştirmeyi ve enerji sevkiyatını güvence altına almayı amaçlamaktadır. ABD'nin Taliban rejimini yıkmak için Afganistan'a girmesinden sonra Çin ve Pakistan birlikte hareket ederek Arap Denizi'nde "Derin Deniz" adlı liman inşa projesine girişmiştir.³² Bu proje, Basra ve Umman Körfezi'ne hakim Gawadar Bölgesi'nde hayata geçirilecek. Çin'in Gwadar Limanı'ndaki mevcudiyetinin Basra Körfezi'nde ABD'nin çıkarlarını tehdit edebilme potansiyeli, Belucistan ayaklanmasının ardında ABD'nin bulunduğu izlenimini yaratmıştır.³³ Bu, ABD'nin, Afganistan ve Pakistan'da sürekli ve kontrollü istikrarsızlık yaratmak suretiyle İran ve Çin arasında bir askeri varlık bulundurmaya mümkün hale getirmesi senaryosudur. ABD'nin bu hamlesi Orta Asya enerji kaynakları üzerinde oynandığı ifade edilen yeni "Büyük Oyun" kapsamında değerlendirilmektedir.³⁴

2007'de açılan Pakistan-Çin ortak yapımı Gwadar Limanı, Çin'in petrol ihtiyacının yüzde 60'ının karşılandığı en önemli limandır.

ABD-Çin Çekişmesinde Belucistan Nereye?

Sovyetler Birliği'nin çöküşünden beri ABD, dünyadaki enerji tedarikinin önemli bir bölümünü kontrol altında tutmaya çabalamaktadır. Bu bağlamda Belucistan, ABD-İngiltere eksenini için büyük önem taşımakta ve bir Beluci devletin kurulması fikrinin gerisinde, Çin ile ABD arasında baş gösteren çekişmeler yatmaktadır.

Çin, Basra Körfezi'nden Marakka Boğazı'na kadar olan deniz yolunun ABD tarafından tek başına kontrol edilmesini kendi enerji güvenliği için tehdit olarak algılamaktadır. Washington'un yürütmek istediği Milli İstihbarat Konseyi (MİK) ve CIA senaryosuna göre, "Pakistan onlarca yıl süren politik ve ekonomik yönetim bozukluğunun, bölücü politikaların, kanunsuzlukların, rüşvet ve etnik sürtüşmelerin sonucunda toparlanamayacak." ABD'nin seçtiği yol, sosyal, etnik ve politik bölünmelerden geçmektedir. Bu yol, Afganistan ve İran için ön görülen savaş planlarına ve Geniş Ortadoğu ve Orta Asya'da uygulanan gündemine de uygundur. Gizli istihbarat operasyonlarıyla desteklenen ABD stratejisi, etnik ve dinci çatışma ortamı yaratmaktan, ayrılıkçı hareketleri desteklemekten ve merkezi hükümeti zayıflatmaktan oluşmaktadır. Amaç ulus devletleri bölmek ve

30 Mehmet Alaca, a.g.m.,

31 Afganistan ve Pakistan'da Yaşanan Gelişmeler ve Uluslar arası Güvenliğe Etkileri, Hazırlayanlar: Armağan Kuloğlu; Sercan Doğan, ORSAM, Rapor No: 31, Mart 2011, s. 103

32 Tarique Niazi, a.g.m.

33 Afganistan ve Pakistan'da Yaşanan..., a.g.e., s. 104

34 Afganistan ve Pakistan'da Yaşanan ..., a.g.e., s. 104

4 Aralık 2006'da gerçekleştirilen "Belucistan Neden Önemli?" başlıklı toplantının davetiyesinde Belucistan için "Orta Asya'nın Kürdistan'ı" ifadesi yer almaktaydı.

Irak, İran, Suriye, Afganistan ve Pakistan sınırlarını yeniden çizmektir.³⁵ Kasım 2009'da ortaya çıktı ki; "Amerikalı özel güçler, sınır bölgesindeki gizli savaşın bir parçası olarak Pakistan'ın kabile bölgelerine birçok gizli akın düzenlemişlerdi." Eski bir NATO görevlisinin ifadesine göre "Britanyalı SAS askerleri, 2002 ve 2003 yıllarında ve belki daha sonraları da Belucistan eyaletinde aktif görev almışlardı."³⁶

Küresel hegemonya adına yürütülen bu "Büyük Oyun"da, ABD'nin küresel üstünlüğünü engelleyen herhangi bir ülke, rahatlıkla gözden çıkarılabilir. ABD, Pakistan'ı istikrarsız halde tutmak istemektedir. Böylelikle, Belucistan'da ayrı bir devlet kurmanın yolunu açma ve İran için sorun yaratma niyetindedir.³⁷ Bu perspektiften bakıldığında Belucistan'daki çatışma, bölgesel ve küresel jeopolitiği ilgilendiren bir başka boyut kazanmaktadır. Tüm hesaplar ve projeler bakımından Belucistan'ın Pakistan ve İran'a karşı silah olarak kullanılma ihtimali çok yüksektir. Bunu ne İran ne Pakistan ne de Çin isteyecektir. Afganistan'da kontrolü büyük ölçüde elinde tutan ABD, Belucistan'ı da kontrolü altına alırsa Pakistan'ı da İran'ı da zor günlerin beklediğini söylemek mümkün olacaktır.

21. YÜZYIL

35 Pakistan'ın İstikrarsızlaştırılması, Prof. Michel Chossudovsky, Çeviren: Üstün Bilgen Reinart, 16.01.2008

36 Andrew Gavin Marshall, Pakistan Üzerinden Emperyal Oyunlar Dönüyor, Turque Diplomatique, Ağustos 2011- Sayı: 31

37 Andrew Gavin Marshall, a.g.m., Ağustos 2011- Sayı: 31